Lietas arhīva Nr. C-1681-17/15
ECLI:LV:LIET:2017:1020.C20168117.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2017.gada 20.oktobrī

Liepājas tiesa,
tiesnese L.Vīksna
rakstveida procesā izskatīja civillietu biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs" maza apmērā prasībā pret /pers. B/ par zaudējumu piedziņu.
Tiesa
konstatēja :

2017.gada 6.jūlijā prasītājs, biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs" pārstāvis SIA „Julianus Inkasso Latvija", iesniedzis tiesā prasību pret /pers. B/ par zaudējumu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, kā arī lūdzis noteikt tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no zaudējumu summas līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu, 42.pantu, 44.panta otrās daļas 2.punktu, 51 .panta otrās un trešās daļas 1. punktu, Civillikuma 3., 1759., 1765., 1775., 1779., 1784., 1895.pantu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2009.gada 25.novembrī Dānijā, Hobrovej Nibevej 9520 Skorping, notika ceļu satiksmes negadījums, kurā tika iesaistīts atbildētājam piederošais transportlīdzeklis MAZDA MX-3, Latvijas valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, kuru vadīja /pers. E/.

Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā tika nodarīti zaudējumi /pers. F/ piederošajam transportlīdzeklim VW PASSAT, ar reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/.

Ceļu satiksmes negadījumā zaudējumus nodarīja transportlīdzekļa MAZDA MX-3, Latvijas valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/ vadītājs. Uz ceļu satiksmes negadījuma brīdi nebija veikta zaudējumus nodarījušā transportlīdzekļa MAZDA MX-3, Latvijas valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/ īpašnieka-atbildētāja civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana (turpmāk-OCTA).

2010.gada 25.jūnijā prasītājs saņēmis Dānijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja atbilstoši Internal Regulations (turpmāk- IKN) 5.punktam iesniegto pieteikumu ar lūgumu atlīdzināt Dānijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam 2009.gada 25.novembrī notikušajā ceļu satiksmes negadījumā radītos zaudējumus, un atbilstoši IKN piemērojamos administrēšanas izdevumus, bet pavisam kopā DKK11481,78 jeb Ls 1085,03, jeb EUR 1543,86, t.sk., zaudējumu atlīdzināšana par transportlīdzekļa bojājumiem DKK9981,78 (Ls 943,28) un IKN 5.punktā noteiktās atlīdzības par prasības kārtošanu daļu DKK 1500,00 (Ls 141,75) apmērā.

Prasītājs, atbilstoši Dānijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja pieteikumam, 2010.gada 2.augustā pieņēmis lēmumu Nr.0971/W-14/2010-DK atlīdzināt atlīdzības summu DKK 11481,78 jeb Ls 1085,03 jeb EUR 1543,86 kopsummā un veicis apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, pamatojoties uz OCTA likuma 44.panta otrās daļas 2.punktu un 51.panta otro daļu, kā arī IKN 10.punktu, kas paredz, ka birojiem, pamatojoties uz pilnīgu savstarpīgumu, jāgarantē visu saskaņā ar IKN nomaksājamo summu atlīdzināšana, kas izriet no jebkura nelaimes gadījuma saistībā ar transportlīdzekli, kas parasti atrodas tās valsts teritorijā, kas atrodas katra no šo biroju kompetencē, neatkarīgi no tā, vai transportlīdzeklis ir apdrošināts vai nē.

Prasītāja veikto apdrošināšanas atlīdzības maksājumu apliecina 2010.gada 4.augusta maksājuma uzdevums Nr.197.

Prasītājs 2010.gada 23.augustā un 2010.gada 25.novembrī nosūtīja atbildētājam pretenzijas par zaudējumu atlīdzināšanu.

Tā kā atbildētājs nesedza prasītājam zaudējumus labprātīgi, prasītājs atbilstoši 2008.gada 3.novembra sadarbības līguma Nr.00910-10-08 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai ir pilnvarojis SIA „Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētāja iepriekšminētos zaudējumus, līdz ar ko prasītājam ir radušies zaudējumi fiksētās maksas Ls 60,50, t.sk.PVN 21% (EUR 86,08) apmērā.

Pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta trešās daļas 1.punktu prasītājam radās zaudējumi sakarā ar SIA „Julianus Inkasso Latvija" apdrošināšanas atlīdzību lietas administrēšanas izdevumu segšanu EUR 86,08 apmērā (pieteikuma pieņemšana, klientu apkalpošana, nepieciešamības gadījumā - ekspertīzes veikšana, apdrošināšanas atlīdzības izmaksas veikšanai nepieciešamo dokumentu sagatavošana, izprasīšana un to apkopošana apdrošināšanas atlīdzību lietā).

Prasītājs atkārtoti 2017.gada 2.janvārī un 2017.gada 22.februārī uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi nosūtīja pretenzijas par zaudējumu atlīdzināšanu ar lūgumu veikt samaksu līdz 2017.gada 8.martam. Atbildētājs samaksu neveica.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību EUR 1543,86 un radušos zaudējumus fiksētās maksas EUR 86,08 apmērā, likumiskos procentus par laika periodu no 2017.gada 8.marta līdz 2017.gada 12.jūnijam EUR 24,11 apmērā, kopā EUR 1654,05, tiesāšanās izdevumus, kā arī lūdzis atzīt prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no piedzītās summas.

Prasītājs lūdzis civillietu iztiesāt rakstveida procesā, bez uzklausīšanas tiesas sēdē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmajai daļai atbildētājam uz prasības pieteikumā norādīto adresi nosūtīts prasības pieteikums paskaidrojumu sniegšanai. Atbildētājs paskaidrojums nav sniedzis. Saskaņā ar 250.$^{2\,1}$ panta otro daļu paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}pantu lieta nozīmēta skatīšanai rakstveida procesā, par ko pusēm paziņots, nosūtot paziņojumu par sprieduma saņemšanu tiesas kancelejā.

Iztiesājamā civillieta kā maza apmēra prasība izskatāma prasības tiesvedības kārtībā pēc vispārējiem noteikumiem, ievērojot Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļā paredzētos izņēmumus.

Novērtējot lietā konstatētos pierādījumus kopumā, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punkta apdrošinātājs (…) ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījuma zaudējumu izraisījuša transportlīdzekļa īpašnieku vai transportlīdzekļa

līzinga gadījumā –līzinga ņēmēju, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

No lietas materiāliem pievienotā Dānijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja pieteikuma un rēķina, prasītāja lēmuma par izmaksu un maksājuma uzdevuma redzams, ka 2010.gada 25.jūnijā prasītājs saņēmis Dānijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja iesniegto pieteikumu ar lūgumu atlīdzināt Dānijas transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam 2009.gada 25.novembrī notikušajā ceļu satiksmes negadījumā radušos zaudējumus EUR 1553,86 apmērā. Ar 2010.gada 2.augusta lēmumu Nr.0971/W-14/2010-DK nolemts atlīdzināt atlīdzības summu EUR 1543,86 apmērā. Izmaksu apstiprina 2010.gada 4.augusta maksājuma uzdevums Nr.197.

No lietas materiāliem redzams, ka prasījums par papildus zaudējumu EUR 86,08 piedziņu pamatots uz 2008.gada 3.novembra sadarbības līguma Nr.00910-10-08 nosacījumiem un līguma pievienotu cenrādi, faktūrrēķinu Nr. 20858 un maksājumu uzdevumu par fiksētās maksas samaksu.

Atbilstoši OCTA likuma 44.panta pirmajai daļai prasītāja darbības mērķis ir nodrošināt ceļu satiksmes negadījumā cietušo trešo personu interešu aizsardzību un veicināt sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas stabilitāti un attīstību.

Minētā likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka no apdrošinātāju izveidotā un prasītāja administrētā garantijas fonda tiek nodrošināta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa to zaudējumu segšanai, ko nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis. Savukārt atbilstoši šā likuma 51. panta trešās daļas 1.punktam no garantijas fonda līdzekļiem tiek segti izdevumi par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar šo likumu biedrība "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, un izdevumi, kas radušies, atgūstot no garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā.

Papildus tiesa ņem vērā, ka Augstākās tiesas 2015.gada 30.jūnija spriedumā lietā Nr.SKC-0093/2015 atzīts, ka, izšķirot strīdu par biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" papildu izdevumu piedziņu, kas radušies, nodrošinot apdrošināšanas atlīdzības izmaksu trešajai personai, OCTA likuma 41.panta otrās daļas 1.punkts par biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" tiesībām iesniegt regresa prasību ir jāvērtē kopsakarā ar šā likuma 44.panta otrās daļas 2.punktu (Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs izmaksā no garantijas fonda apdrošināšanas atlīdzību), 8.punktu (Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ceļ regresa prasības), 51. panta pirmās daļas 1.punktu un trešās daļas 1.punktu (no garantijas fonda tiek nodrošināta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa un izdevumi par ekspertīzi un citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām), līdz ar to, pildot ar likumu noteikto pienākumu nodrošināt ceļu satiksmes negadījumā cietušo trešo personu interešu aizsardzību (OCTA likuma 44.panta pirmā daļa), biedrība "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" garantijas fonda līdzekļus izlieto ne tikai apdrošināšanas atlīdzības izmaksai, bet arī ar to saistītu pasākumu finansēšanai, un šie izdevumi tāpat kā trešajai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība rada prasītājam mantiski novērtējamu pametumu jeb zaudējumus. Tieši tādēļ Augstākā tiesa minētajā spriedumā izteikusi atziņu, ka strīds risināms, ievērojot OCTA likumā paredzētās regresa prasības mērķi un piemērojot Civillikuma Saistību tiesību daļas 8.nodaļā (Zaudējumi un to atlīdzība) iekļautās tiesību normas, kas regulē katra mantiski novērtējama pametuma jeb zaudējumu atlīdzināšanas kārtību. Taču minētā atziņa pati par sevi neatbrīvo prasītāju no pienākuma pierādīt savu prasījumu pamatotību (Civilprocesa likuma 93.pants), kas zaudējumu prasības gadījumā ir arī pienākums pierādīt prasības summu.

Izvērtējot celto prasību minēto zaudējumu aspektā, tiesa atzīst par pamatotu, ka atbilstoši sadarbības līguma nosacījumiem un cenrādim, fiksētā maksa EUR 71,14 un PVN ir noteikta par lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā, un līguma izpildi pašu par sevi apliecina fakts, ka konkrētā pret atbildētāju celtā prasība ir iesniegta tiesā un ir izskatīta, prasītāja sadarbības partnerim nodrošinot prasītāja interešu pārstāvību tiesā.

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis minētās summas apmēru un tiesisko pamatu šīs summas piedziņai, līdz ar ko prasījums par zaudējumu EUR 86,08 piedziņu ir apmierināms.

Par pienākumu atmaksāt prasītājam ceļu satiksmes negadījumā radīto zaudējumu segšanai izmaksāto summu atbildētājs rakstveidā informēts, kā arī brīdināts par nemaksāšanas sekām.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1759.pantu, procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu, procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Prasītājs aprēķinājis likumiskos procentus par periodu no 2017.gada 8.marta līdz 2017.gada 12.jūnijam EUR 24,11 apmērā.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tā kā atbildētājs ir bijis ceļu satiksmes negadījumu izraisījušā transportlīdzekļa vadītājs, kā arī atbildētājs nav atmaksājis prasītāja atlīdzinātos zaudējumus, nav iesniedzis nekādus pierādījumus, kas liktu apšaubīt prasītāja pierādījumus un aprēķinu, ir atzīstamas prasītāja regresa prasības tiesības pret atbildētāju un prasība par negadījuma rezultātā nodarītajiem zaudējumiem atzīstama par pierādītu, un prasība ir apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājam ir nosakāmas tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Atbilstoši minētajam, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama samaksātā valsts nodeva EUR 248,11 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 3,30, kā arī izdevumi par dokumentu tulkojuma nodrošināšanu EUR 21,67, pavisam tiesāšanās izdevumi kopā EUR 273,08.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 9., 10., 42., 74., 93.,97., 187.,189., 190., 192., 193., 194.,195., 199., 204.[1] , 208. [1] -208. [5] pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr.40008084453, zaudējumus EUR 1629,94, likumiskos procentus par periodu no 2017.gada 8.marta līdz 2017.gada 12.jūnijam EUR 24,11, kopā EUR 1654,05 un tiesāšanās izdevumus EUR 273,08 pavisam kopā EUR 1927,13 (viens tūkstotis deviņi simti divdesmit septiņi *euro* un trīspadsmit centi) nosakot, ka samaksa veicama biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr.40008084453, kontā AS „Swedbank" Nr. LV65HABA0551022538931.

Noteikt biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no piedzītās un nesamaksātās summas.

Noteikt labprātīgai sprieduma izpildei termiņu 10 (desmit) dienas pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā, ja pastāv kāds

no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese L.Vīksna